

ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Γεώργιος Ελ. Τζιτζικιάκης

Ένα δράμι δύναμης

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

*

«ΣΙΩΠΗ... Η ΔΥΝΑΤΟΤΕΡΗ ΚΡΑΥΓΗ...»

Διηγήματα, 2000 (εξαντλημένο)

«ΕΝΑ ΓΕΛΙΟ... ΠΟΥ ΕΚΛΑΙΓΕ...»

Διηγήματα, 2005 (εξαντλημένο)

«ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΑΣΩ ΝΑ ΞΥΠΝΗΣΩ»

Μυθιστόρημα, 2010 (Εκδόσεις Ιωλκός)

«ΓΥΝΑΙΚΑ Η ΚΟΛΑΣΗ... ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΙ Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ»

Διηγήματα, 2012 (Εκδόσεις Περίπλους)

«Τ' ΑΗΔΟΝΙΟΥ ΤΟ ΔΑΚΡΥ»

Μυθιστόρημα, 2015 (Εκδόσεις Ωκεανίδα)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΛ. ΤΖΙΤΖΙΚΑΚΗΣ

Ένα δράμι δύναμης

ΩΚΕΑΝΙΔΑ
ΑΘΗΝΑ * 2016

*Στους ανθρώπους που χρόνια παλεύουν,
γυρεύοντας αυτό το ένα δράμι δύναμης
που τους λείπει,
για να ξεφύγουν απ' τα σκοτάδια της ζωής.*

1η έκδοση: Οκτώβριος 2016

© Γεώργιος Ελ. Τζιτζικάκης
Εκδόσεις Ωκεανίδα ΑΕ
Δερβενίων 38, 106 81 Αθήνα, τηλ. 210.38.06.137
e-mail: info@oceanida.gr
www.oceanida.gr

ISBN 978-960-410-780-3

*Λένε για μένα οι ναυτικοί που εζήσαμε μαζί
πως είμαι κακοτράχαλο τομάρι διεστραμμένο,
πως τις γυναίκες μ' έναν τρόπον ύπουλο μισώ
κι ότι μ' αυτές να κοιμηθώ ποτέ μου δεν πηγαίνω.*

*Ακόμα, λένε πως τραβώ χασίσι και κοκό,
πως κάποιο πάθος με κρατεί φριχτό και σιχαμένο,
κι ολόκληρο έχω το κορμί με ζωγραφιές αισχρές,
σιχαμερά παράξενες, βαθιά στιγματισμένο.*

*Ακόμα, λένε πράματα φριχτά πάρα πολύ,
που είν' όμως ψέματα χοντρά και κατασκευασμένα,
κι αυτό που εστοίχισε σε με πληγές θανατερές
κανείς δεν το 'μαθε, γιατί δεν το 'πα σε κανένα.*

Νίκος Καββαδίας, «Μαραμπού»

Τα πρόσωπα και τα γεγονότα σε αυτό το μυθιστόρημα είναι έργο φαντασίας. Οποιαδήποτε ομοιότητα με πραγματικά, είναι καθαρή σύμπτωση.

Η TZINA, Η KEAY ΚΑΙ Η ΧΑΝΕΪ εξαφανίστηκαν. Έτσι ξαφνικά από τη μία μέρα στην άλλη, εξαφανίστηκαν. Όχι πως περίμενα να μου κουνήσουν μαντίλι, αλλά να φύγουν έτσι; Όχι, δεν έφταιγε το γεγονός ότι μαλάκωνα, δεν την έκαναν γι' αυτό, κάτι άλλο συνέβη· σίγουρα κάτι άλλο. Αν από τη ζωή έμαθα κάτι ψιλά, ένα απ' αυτά είναι πως όταν οι άνθρωποι εξαφανίζονται έτσι ξαφνικά, έχουν καλούς λόγους για να το κάνουν.

«Πουτάνες, Νο, τι ψάχνεις; Η Κέλυ πούλησε το παιδί της, ξεχνάς;»

Όχι, δεν το πούλησε· της το 'κλεψαν κι ύστερα την ανάγκασαν να το βουλώσει. Μπορούσε να κάνει και αλλιώς; Την ανάγκασαν, όπως ανάγκασαν τόσους και τόσους να κάνουν πράγματα φρικτά, πράξεις που σαν τις σκεφτούν κάποιο μοναχικό τους βράδυ, σφίγγει το ζωνάρι του μυαλού τους, ξεκινούν να τρέμουν από το κρύο μέσα τους και τσακ, σαλτάρουν· δε θέλει πολύ κάποιος για να σαλτάρει.

Απ' την άλλη, θα πεις, μια μάνα, μια πραγματική μάνα, δίνει και τη ζωή της για να μην της πάρουν το παιδί, έτσι δεν είναι; Ναι, κάπως έτσι είναι· όχι πάντα

όμως. Στην πιάτσα είδα κάμποσες να μην ακολουθούν τον κανόνα. Πρεζόνια που βαστούν κλεμμένο πιτσιρίκι για να προηγηθούν στην ουρά της μεθαδόνης, μαστουρωμένο ώρες μες στο κρύο για ψιλιά ή πεταμένο στα φανάρια για τζάμια. Άλλες, ακόμα χειρότερες, μόλις περάσει τα δώδεκα ή και νωρίτερα, το βγάζουν ψωνιστήρι, το πουλάνε για μιας μέρας σκόνη. Μανούλες Παναγίες! Μανούλες που σφυροκόπησαν χειροπόδαρα στα παιδιά τους τα καρφιά, έτσι, για να 'ναι σίγουρες πως εκείνα θα κουβαλάνε το σταυρό μια ζωή στην πλάτη τους. Ο κόσμος, τα 'παμε, δεν είναι τέλειος. Η Κέλυ ωστόσο δεν ήταν έτσι, δεν το πούλησε το παιδί της, της το άρπαξαν. Όχι πως δεν ήταν ένα πουτανάκι που κοιτούσε την πάρτη της, αλλά ακόμη και για μια πουτάνα ένα παιδί που βγαίνει απ' τα σπλάχνα της είναι ένα παιδί, τέλος.

«Πουτάνες, Νο... σε πουλάνε για μια σνίφα...»

Ποια σνίφα; Τώρα σνίφα; Μπαστάρδεψαν όλα στις μέρες μας, μπαστάρδεψε και το κοκό.¹ Συνέπεια κρίσης, θα πεις, όμως ας μη δουλευόμαστε, όλα για το χρήμα· πάντα για το χρήμα γινόντουσαν. Να πεις, φταίει η εποχή; Μπορεί. Ζόρισαν πολύ τα πράγματα, την έβλεπα εγώ τη δουλειά, από το δέκα και μετά στριμωχτήκαμε. Άλλαξε η μέρα, άλλαξε κι η νύχτα μαζί της. Τι είναι η μέρα με τη νύχτα, αν όχι μάγουλα στην ίδια χτυπημένη φάτσα; Μέσα σε στραβά χρόνια διάλεξα κι εγώ να κόψω τα νυχτέρια· και πού μ' έβγαλε αυτό; Πίσω στα σκοτάδια, φυσικά. Κι έτσι, πήρα για ακόμη μια φορά τον πιο στραβό δρόμο που θα μπορούσα να πάρω. Το «ζεβλό στρατί», που 'λεγε κι η μάνα

μου. Α ρε, μάνα... βράχος ήσουν, όχι σαν εμένα. Πού να βρίσκεσαι τώρα; Κάπου εκεί ψηλά, που λένε; Με περιμένεις άραγε ή γελάς μαζί μου, μάνα;

«Πουτάνες, Νο... τι ψάχνεις;»

Τον ακούω ώρα και δε μιλάω. Δε θέλω όμως να μου λένε τα ίδια τρεις φορές, σπάζομαι.

«Σου είπα... μη με λες Νο! Στίβι με λένε!»

Με κοιτάζει. Με ζυγίζει, όπως ένα γνώριμο μουλάρι τον αφέντη του. Θέλει να κλοτσήσει αλλά δεν το παίρνει κι έτσι συνεχίζει την ανηφόρα.

Τραβάει τζούρα, ξεφυσά ψηλά τον καπνό. Δεν είναι χαζός, διακρίνει την αλλαγή. Όταν συναναστρέφεσαι κάποιον για καιρό, εύκολα διακρίνεις το διαφορετικό πρόσωπο που αναδύεται απ' τη μούρη που γνώριζες για χρόνια. Μόνο που αυτό δεν ισχύει για κείνους που έχουν χίλια πρόσωπα.

Νιώθω το βλέμμα του, μυρίζω το χόρτο στην ανάσα του, περιμένω να κάνει τα πάντα. Ενεργοποιώ όλες μου τις αισθήσεις, μένω σταθερός, ακίνητος, ασάλευτος, με σφιγμένα δόντια· ατενίζω το πάγκο απέναντι και απ' την τσατίλα μου μετρώ τα κόκκινα αυτοκίνητα που περνούν τη λεωφόρο. Μετρώ ένα, δύο, τρία και μετά ανάποδα, ώσπου τελικά, πριν φτάσω στο μηδέν, υποχωρεί με τη χροιά της νυφίτσας στη φωνή του:

«Οκέι... Στίβι... γράψε λάθος...»

Και έγγραψα λάθος.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΘΕΛΑ ΝΑ ΦΥΓΩ, να βγω έξω απ' τη νύχτα. Ένα δίμετρο κτήνος σαν εμένα, ένα μοσχάρι της νύχτας ή γορίλας –ή μπιφ, όπως μας φώναζαν οι αλλοδαποί ντίλερ–, σκέφτεσαι πως δεν έχει συναισθήματα, δεν έχει ενδοιασμούς ή ντροπές. Μπορεί να 'ναι κι έτσι· ωστόσο, ο καθένας έχει διαφορετική γραμμή για το όριό του, βάφει τα χέρια του μέχρι εκεί που αντέχει. Εγώ ένιωσα ότι έβαψαν πολύ. Άτυχος, όμως. Τα μαγαζιά λιγόστεψαν, τα μεροκάματα δεν έβγαιναν κι εγώ διάλεξα την πιο λάθος εποχή για να φύγω. Σε χρόνια που ο μισός κόσμος πολεμάει τον άλλο μισό, πόλεις καταστρέφονται και βρέφη ξεβράζονται νεκρά σε παραλίες, εγώ ήμουν στο δικό μου κόσμο· και ήμουν ένας μικρός θεός. Ένας πολεμικός θεός που 'χε βυθιστεί μέσα στην αγκαλιά της νύχτας με το εύκολο ρευστό, ξεσυνηθίζοντας τη μέρα με το δύσκολο μεροκάματο. Όταν όμως βγήκα έξω απ' τη νύχτα, δε μου πήρε πολύ να διαπιστώσω πως με τρεις φορές τη βδομάδα περιστασιακός κουβαλητής σε φορτηγό μεταφορών ή στη Λαχαναγορά, η ζωή δε βγαίνει. Αλλά το προτιμούσα

έτσι· καλύτερα λίγα κι εύκολα, παρά πολλά και ζόρικα· τα δικά μας ζόρικα φυσικά, τα ζόρικα της νύχτας. Καθώς όμως με έδωξαν και από αυτές τις δουλειές, καβάτζα δεν είχα και γυρνούσα σαν το λύκο τρώγοντας όσα μου είχαν απομείνει απ' τη νύχτα. Αν ζόριζαν πολύ τα πράγματα, δε θα επέστρεφα στο χωριό μου στην Καστοριά. Πολύ κρύο εκεί, πολλών ειδών παγωνιές· κι άλλωστε σήμερα πια κανέννας δε θα με θυμόταν. Οπότε, θα ρωτήσεις, επέστρεψα στη νύχτα για να μπορέσω κάπως να ζήσω; Όχι. Ήξερα πώς να επιβιώσω, θα την έβρισκα την άκρη μου. Αν δεν εξαφανίζονταν τα κορίτσια, δε θα τα ξανάπιανα τα σκοτάδια· όμως μου τη βάρεσε, βλέπεις, να το παίξω ντετέκτιβ και να μάθω τι απέγιναν.

Αδυναμία.

Αδυναμία το πισωγύρισμα – όταν επιστρέφεις στο μέρος όπου πριν φύγεις έχεσες, σε βάζουν να γλείψεις τα σκατά σου, αυτό το γνώριζα καλά. Ωστόσο, εκείνο που πραγματικά εμένα με τρόμαζε ήταν άλλο κι είχε όνομα: Νερουλάς. Όνομα βαρύ, που η πιάτσα και όλα τα πλάσματα της νύχτας γνώριζαν καλά τι σήμαινε.

Ο γαμημένος το είχε προβλέψει.

Αργά ή γρήγορα θα γυρνούσα στη δούλεψή του· και γύρισα. Άραγε θα καταλάβαινε ότι είχα αλλάξει αυτόν τον ένα χρόνο που είμαι έξω από τη νύχτα; Όπως και να 'χει, η μόνη επιλογή για να βγάλω τον άρτον ημών, ήταν να χρεωθώ ξανά στο διάβολο και να μπλέξω ξανά μ' αυτό το σιχαμερό σινάφι. Κάπως ειρωνικό να με αηδιάζει όταν για χρόνια ήμουν κομμάτι του, έτσι; Δεκαπέντε. Δεκαπέντε χρόνια και βάλει. Τόσο κόκκινα,

που τα σιχάθηκα· τώρα που το σκέφτομαι, ίσως τελικά και να μαλάκωσα, δεν ξέρω.

«Εδώ που έμπλεξες, θα δεις τα πάντα, μικρέ! Τρελούς, ψώνια, καθίκια, ήρωες, ψεύτες, πουτάνες, προδότες, ακόμα και αγίες! Δοκίμασε μια γύρα τα πάντα, γεύσου τα όλα, όμως το νου σου, να διαλέξεις με προσοχή. Και πού 'σαι! Μην κάνεις κάνα λάθος!»

Ακόμα θυμάμαι το σηκωμένο του φρύδι, δεκαπέντε χρόνια πίσω, εκείνο το πρώτο βράδυ στη δούλεψή του. Χρωμάτισε τη φωνή του τονίζοντάς μου να προσέχω τα λάθη, μα από την πρόταση εκείνη άφησε έξω την πάρτη του. Δε μου είπε ότι θα συναντούσα και κάτι άψυχα μυνόπανα που θα μου κατέστρεφαν τη ζωή. Θα πεις, εγώ δε διάλεξα αυτόν το δρόμο; Δεν είναι έτσι, μερικές φορές και για μερικούς ανθρώπους δεν είναι καθόλου έτσι. Κάποτε φτάνεις σ' ένα δίχαλο δρόμο κι όποιο μονοπάτι και να πάρεις, γνωρίζεις πως πάλι θα σε βγάλει στην κόλαση. Εγώ; Το πάλεψα κάμποσο, αλλά με νίκησε. Μεγάλο πράγμα να αποδέχεσαι την ήττα σου και του λόγου μου δεν έχω θέμα να το παραδεχτώ· έχασα.

Η ζωή μου; Τι να πεις για τη ζωή μου; Από νωρίς εξελίχτηκε κάπως μαλακισμένα· πριν το καταλάβω, έπρεπε να τσιμεντωθώ για να τα βγάλω πέρα. Ύστερα, είναι κι η φύση της δουλειάς. Ο σιδεράς κάνει χέρια τανάλιες κι ο κουρέας ντελικάτα δάχτυλα, έτσι δε λένε στην πιάτσα; Κάπως έτσι κι εγώ. Σήμερα πια, τα μοναδικά σκληρά μου στοιχεία, εκτός των δύο μέτρων και των εκατόν δέκα τσιμεντένιων κιλών μου, είναι πως δε γελώ πολύ – κανόνας της δουλειάς – και πως δε μου αρέσουν οι πολλές κουβέντες – κανόνας δικός μου.

Η νύχτα μού ατσάλωσε όποια σκληράδα κουβαλούσα. Θα πεις: Δικαιολογίες, μάγκα, τη ζωή σου εσύ την κατευθύνεις. Αν ίσχυε αυτό, τότε τι γύρευα στο μαγαζί του Νερουλά ζητώντας πίσω τη δουλειά του γορίλα, για να προστατεύω αυτό το νυχτόβιο καθίκι που τόσο αγνά μισούσα; Άλλαξα. Άλλαξα και ο Σάμμου ο Γρήγορος ήταν ο πρώτος που το παρατήρησε.

«Σάμμου πει μαλακία μπορεί, αλλά χάρηκε που γύρισε Νο. Σόρι, Στίβι ήθελα πει. Γιατί Στίβι και όχι Νο μου πεις μετά, ναι; Κάνει χαρεί Σάμμου; Κάνει χαρεί με Στίβι γύρισε πίσω;»

Πάντα μιλούσε πολύ ο Σάμμου· ελάττωμα. Σήκωσα τους ώμους μου αδιάφορα δίχως να απαντήσω και συνέχισα να κοιτάζω το πάρκο απέναντι. Εξακολουθούσα να έχω ισόποσα την όρεξη να του χαμογελάσω και την επόμενη στιγμή να τον δολοφονήσω. Καμιά φορά, η ζωή κάποιου εξαρτάται από μία και μόνο απόφαση, ίσως κι από μονάχα μία κουβέντα· θα πρέπει, λοιπόν, να επιλέγεις σοφά τις σωστές λέξεις για το στόμα σου, ακόμα σοφότερα τις σωστές αποφάσεις.

Ο Σάμμου μιλούσε περισσότερο απ' όσο επέτρεπε η νύχτα. Ο τρόπος όμως που τα 'λεγε σπαστά και μιλούσε για τον εαυτό του πάντα σε τρίτο πρόσωπο, είχε το γούστο του. Όσο τον ακούς, τόσο χαλαρώνουν οι μύες του προσώπου σου. Μπορεί και να 'ναι ένα κόλπο για να παραπλανά τους δαίμονές του· πόσοι από δαύτους άραγε τον κυνηγούν κι εκείνον; Τελικά, ίσως και να μου έλειψε κάπως αυτό το σκουρόχρωμο καθίκι.

«Μάτια σου, Στίβι... δε μοιάζει γκορίλα... έγινε κάτι;»

Παραβίασα έναν κανόνα της νύχτας, αυτό έγινε. Με παρέσυρε η γλύκα μιας γυναίκας. Τι άλλο μπορεί να σε τραβήξει έξω απ' την κόλαση; Τι άλλο μπορεί να σε πετάξει πίσω σ' αυτήν; Κι έτσι, επέστρεψα. Τι να του πω; Κάτι που μαθαίνεις κάνοντας παρέα με μωσχάρια, είναι ότι δε ρωτάς πολλά ένα γορίλα. Αν θέλει να σ' τα πει, θα σ' τα πει· αν δε θέλει, έχει τους λόγους του. Θα ήταν καλύτερα και για τους δυο μας να μην είχε υποψιαστεί τίποτα, αλλά κατάλαβε. Κατάλαβε αυτός, κατάλαβα κι εγώ. Οι τάχα απορίες του φωνάζουν πως γνωρίζει περισσότερα απ' όσα θέλει να μου παραδεχτεί· γι' αυτό σπάστηκα και τον πήρα από τα μούτρα. Δεν παρεξήγησε όμως. Ο Σάμμου ο Γρήγορος ποτέ δεν παρεξηγεί. Είδε τη θέση μου, ζύγισε τη δική του, αντιλήφθηκε πως είχα σκοπό να στριμώξω μερικούς κώλους, και σίγουρα δε θα 'θελε να 'ναι κι ο δικός του ανάμεσα σ' αυτούς.

«Κορίτσια μπορεί βαρέθηκαν, Στίβι... μπορεί δε γούσταραν άλλο κι έφυγαν νύχτα...»

Τώρα κορίτσια; Μέχρι πριν από ένα λεπτό ήταν πουτάνες. Πονηρό μουλάρι. Βλέπεις ότι εξακολουθώ να μη μιλάω και το ρίχνεις στο εύκολο. Μπράβο, Σάμμου, μαθαίνεις. Αυτό όμως που εγώ γυρεύω να μάθω δεν είναι πώς έφυγαν τα κορίτσια, αλλά ποιος τις βοήθησε να φύγουν. Και κυρίως; Με ποιον τρόπο.

Ο Νερουλάς με τσίμπησε πιτσιρίκο, μόλις στα είκοσι δύο. Ήρθα συστημένος απ' τα Χανιά, όπου δούλεψα δυο χρόνια για τον Σήφη, ένα αφεντικό της νύχτας

εκεί. Εύκολη δουλειά η Κρήτη. Χόρτα, κωλόμπαρα, ξεκαθαρίσματα για χρωστούμενα, στριπτιζάδικα και προστασία σε νυχτερινά μαγαζιά. Ούτε κατηγορίες, ούτε μπερδέματα για το πού να μιλήσεις και πού να το βουλώσεις. Ήμαστε όλοι φίλοι – ακόμη κι αν άνοιγαν τα κότσια μας απ' τις γροθιές. Έπεφτε όμορφο ξύλο εκείνες τις μέρες, το άντεχα και, ίσως άδικα για όσους χτυπούσα, εγώ το διασκέδαζα.

Δεν κάπνιζα παρά μόνο σπάνια, δε ρουφούσα ντρόγκες και δεν έκανα πολλές ερωτήσεις. Όλα τούτα για ένα γορίλα είναι στα συν και πλάι σ' αυτά είχα κι ένα κορμί που από νωρίς ήταν σαν πολυκατοικία, πολύ πριν του βάλω τσιμεντένια περίφραξη με την καθημερινή γυμναστική.

Τα βάρη τα ξεκίνησα στα δεκατέσσερά μου στο Βόλο, λίγο αφότου την κοπάνησα απ' τον τόπο μου, ένα χωριό έξω από την Καστοριά. Τα μούσκουλα αναπτύχτηκαν με σκληρή δουλειά, ωστόσο καμιά σχέση με σήμερα. Σήμερα εκτός απ' το διπλάσιο πρήξιμο που κουβαλώ, έχω γυμνάσει κάμποσο και τις αντοχές μου. Η φύση της δουλειάς...

Στα Χανιά τα πράματα ήταν απλά. Πέρασα όμορφα. Τα μπράτσα εκεί μετρούσαν. Τα 'βαζες μ' όσους σήκωναν κεφάλι κι ακόμα και αν τραβούσαν πιστόλι, δεν κώλωνες· πληρωνόσουν άλλωστε αδρά για να παίξεις τη ζωή σου κορόνα γράμματα. Οι Κρητικοί ωστόσο, ιδιαίτερα οι βουνίσιοι απ' τον Ψηλορείτη, έχουν έναν τρόπο να διαβάζουν τα μάτια εκείνου που 'ναι αποφασισμένος για τα πάντα. Δεκάδες τράβηξαν πιστόλι, λίγοι πυροβόλησαν.

Σε λίγο καιρό μ' έμαθαν κι οι πέτρες, έγινα φίλος με κόσμο της νύχτας αλλά και της μέρας, κι αυτό γιατί ήταν μικρός ο τόπος και υπήρχε μπέσα. Αντιθέτως στην Αθήνα, δεκαπέντε χρόνια δεν άνοιξα παρτίδες, μήτε συμπάθησα ειλικρινά κανέναν ποτέ· ίσως μόνο κάνα δυο απ' τους γορίλες της δουλειάς, επειδή μοιραζόμαστε κοινή υποταγή στ' αφεντικά μας.

Ένα βράδυ, εν αγνοία μου ο Σήφης με πούλησε στον Νερούλα. Έτσι πάνε αυτά, φεύγεις στα ξαφνικά χωρίς καν να 'χεις ετοιμάσει τη βαλίτσα σου. Φεύγεις και δεν επιστρέφεις. Δε ρωτάς, δεν ψάχνεις το γιατί, μονάχα προσεύχεσαι στο Θεό να καταλήξεις ζωντανός σ' άλλα χέρια, γιατί υπάρχουν κι εκείνα τα χέρια που σε σπρώχνουν να Τον συναντήσεις.

Ο Σήφης δε μου 'πε κάτι ώστε να καταλάβω ότι με έστειλε σε άλλα χέρια, απλώς με έχωσε στο αεροπλάνο για να ανεβάσω συνοδεία στην Αθήνα δυο στριπτιζούδες έχοντας τα διαβατήριά τους στο χέρι μου και προσέχοντας μην κάνουν καμιά κουταμάρα. Συνηθισμένο. Είχα ανεβάσει πολλές κι άλλες τόσες είχα κατεβάσει στο νησί, ποτέ δεν είδα καμιά να διαμαρτύρεται ή να θέλει να τη σκαπουλάρει. Όλες με χαμόγελο ταξίδευαν κι ήξεραν πού πάνε· μπορεί σε ξένα χέρια, μα και σε μεγάλα μεροκάματα.

Υποτίθεται ότι θα τις παρέδιδα σ' ένα γορίλα σε κάποιο μυστικό ραντεβού και θα επέστρεφα την ίδια μέρα. Με το που βγήκα όμως από το αεροπλάνο κι είδα το νέο μου αφεντικό να με περιμένει αυτοπροσώπως για την παραλαβή, κατάλαβα πως δε θα επέστρεφα ποτέ πίσω στα Χανιά. Εφεξής, η Αθήνα θα γινόταν ο

τόπος μου, μ' άρεσε δε μ' άρεσε, οπότε καλό θα ήταν να το χωνέψω μεμιάς και να ξεκινήσω να βρίσκω κομμάτια της πόλης που θα μ' έκαναν να καταπιώ αδιαμαρτύρητα αυτή την αλλαγή πόστου στην ύπαρξή μου.

Ο Νερουλάς μ' έχωσε στα σκληρά από την πρώτη κιόλας νύχτα. Νόμιζα κι εγώ πως ήμουν σκληροτράχηλο αντρακι επειδή είχα μπράτσα κι είχα δείρει ντουζίνες κόσμου στα Χανιά. Στο νησί επικρατούσε άγραφος κανόνας να μην κακομεταχειριστείς γυναίκα, το 'χαν για ατιμία, στην Αθήνα όμως δεν ίσχυαν τέτοιοι κανόνες. Στην πρωτεύουσα υπάρχει άλλο εγχειρίδιο και το ξεφύλλισα την πρώτη νύχτα μεμιάς, όταν μου είπε να σπάσω τα δόντια μιας μικροκαμωμένης πουτάνας που ψωνιζόταν δίχως την άδειά του έξω απ' το μαγαζί του, ένα από τα πρώτα στριπτιζάδικα της πιάτσας και του κέντρου.

Πίστεψα ότι ήταν κάποιο καψόνι, ένα βάπτισμα βίας, για να δει μέχρι πού είμαι ικανός να φτάσω. Χασκογέλασα – από τις ελάχιστες φορές που κουνήθηκε κάπως ευχάριστα το στόμα μου βηματίζοντας αυτή την κωλοπόλη. Κι ύστερα, όπως με κοιτούσε σοβαρός και αυστηρός με το παγωμένο, ατάραχο βλέμμα του φιδιού, φρέναρα το χαμόγελό μου και το έκανα. Το έκανα. Η μικρή έφαγε τόσες σφαλιάρες, που τα υπόλοιπα κορίτσια του μαγαζιού βγήκαν έξω απ' τις φωνές της. Όταν έσκασε ένα περιπολικό και μάζεψε εκείνη αλλά όχι κι εμένα μαζί της, κάτι κατάλαβα από την απεριόριστη δύναμη του Νερουλά.

Έγινε λοιπόν δικός του για πάνω από δεκαπέντε χρόνια. Μ' έφτιαξε στα μέτρα του. Είδα κι έκανα πολ-

λά. Δεν το παίζω άγιος, πολλά ήταν φρικτά, αλλά όχι, δεν περνούσα άσχημα. Δεν κοιμόμουν με εφιάλτες, δε με κυνηγούσαν ενοχές, δεν ανέλυα κάτι απ' όλο αυτό το σκοτάδι. Κάποτε, κάτι ξύπνησε μέσα μου και απλώς κατάλαβα πως δεν πήγαινε άλλο, πως αυτή η σαπίλα ήταν αρκετή πια για μένα. Πήγα και του μίλησα ευθέως, γιατί ήξερα καλά ότι δε γουστάρει τα πολλά σάλια.

«Αφεντικό, είδα πολύ αίμα, θα το πάρω στον τάφο μου... Όμως όχι άλλο...»

Ήταν σειρά του να μου χαμογελάσει, παίζοντας όπως συνήθιζε με τη γλώσσα του μια οδοντογλυφίδα μέσα στο στόμα. Σε κοιτούσε, άνοιγε το στόμα του, σήκωνε κάθετα την οδοντογλυφίδα, κι εκεί που 'λεγες πως θα σπάσει, άνοιγε ακόμα περισσότερο τα σαγόνια του κι έφερνε με τη γλώσσα του μια γύρα το ξυλαράκι χωρίς να το τσακίσει. Άνετος. Δύναμη. Κάποτε σ' ένα ντοκιμαντέρ είδα ένα ανακόντα να συνθλίβει σφίγγοντας έναν νεροβούβαλο και αργά αργά, ανοίγοντας τα σαγόνια του στο δεκαπλάσιο, κατάπινε το ζώο με τα τσακισμένα κόκαλα, ώσπου το έχωσε ολόκληρο μέσα στο ριγωτό του σώμα. Όταν τελείωσε, γαλήνιο και βαρύ, έμοιαζε με ξεχειλωμένο λάστιχο και μόνο που δε ρεύτηκε από την ικανοποίηση. Το ανακόντα φυσικά δε ζορίστηκε, επιβίωσε. Κάπως έτσι ήταν κι ο Νερουλάς. Πόσες φορές ευχήθηκα να πάει κάτι στραβά μ' εκείνη την οδοντογλυφίδα, να του γλιστρήσει κάπως από την υπερβολική του σιγουριά και να πέσει πίσω στο λάρυγγα, να καρφωθεί παράλληλα εκεί και να τον πνίξει τον πούστη. Είναι στη φύση του ανακόντα όμως να καταπίνει ολόκληρους νεροβούβαλους χωρίς να πνίγεται,

και στη φύση των μοσχαριών σαν εμένα να τρώγονται από τα ανακόντα. Νομίζω καταλαβαίνεις τι προσπαθώ να σου πω.

Εκείνο το βράδυ λοιπόν, όπως άραζε στο επάνω διάζωμα του μαγαζιού κοιτάζοντας τα κορίτσια να χορεύουν, έμοιαζε με μάγο-γιατρό πανάρχαιας φυλής που μόλις είχε φάει μια παρθένα για μεσημεριανό και τώρα τη ρευόταν.

«Γκόμενα ή ντρόγκα;» ρώτησε πονηρά χαμογελαστός, δίχως καν να με κοιτάξει. Τάχα μου ανυποψίαστος και αθώς για όσα μου 'χε κάνει. Άνετος.

«Τίποτα απ' τα δυο... απλώς θέλω να φύγω...»

Κάγχασε, έστριψε την κεφαλα του μια δεξιά και μια αριστερά –όπως συνήθιζε όταν άκουγε μια εξυπνάδα– και κοίταξε σαν πανούργος μαφιόζος τους συναδέλφους-κτήνη που δουλεύαμε μαζί. Όλοι γνωρίζανε ότι όποτε γελούσε ο Νερουλάς, γελούσαν και τα μοσχάρια· εγώ δε γέλασα εκείνο το βράδυ, όμως γενικά δε γελούσα παρά μόνο σπάνια.

«Είμαστε οκεί, μικρέ· μπορείς να φύγεις... Και να ξέρεις... σ' εμπιστεύομαι! Γι' αυτό σε αφήνω να βγεις έξω!»

Μου πέταξε ξερά την απάντηση. Έτσι· λες και δε χρωστούσαμε τίποτα ο ένας στον άλλον, λες και τα αίματα που νότισαν τις ψυχές και των δυο μας ήταν κάτι το συνηθισμένο. Ωστόσο, άρπαξα την ευκαιρία κι έφυγα. Σκέφτηκα πως τη σκαπούλαρα φτηνά.

Για κάμποσους μήνες κοιτούσα πίσω μου και τσέκαρα τις γωνιές μέρα νύχτα στα στέκια όπου ήξερα ότι μπορεί κάποιος να μου την είχε στημένη. Τίποτα δε

συνέβη. Φυσικά δεν πίστεψα πως με λυπήθηκε ούτε πως με θεωρούσε φίλο. Μου αρκούσε η κωλοφαρδία να μ' είχε συμπαθήσει για την υπακοή και την υποταγή μου τόσα χρόνια, ώστε να μη δώσει εντολή να με καθαρίσουν. Δε φημιζόταν ωστόσο για τις συμπάθειές του, ούτε για τον οίκτο του. Η τακτική του σε όποιον ήθελε να φύγει απ' τη δουλειά του ήταν τέσσερα τσόχινα λουριά από κείνα που δένουν τις παλέτες στα φορτηγά, περασμένα σταυρωτά στην πλάτη του θύματος, ύστερα μια βόλτα στις γραμμές του τρένου στο Ρουφ και... βάλε τη φαντασία σου να δουλέψει.

Τότε δεν το είχα ζυγίσει καλά. Αυτό που πραγματικά συνέβη ένα χρόνο πριν που με άφησε να φύγω απ' τη νύχτα, ήταν πως με δοκίμαζε για να δει αν πράγματι θα κρατούσα το στόμα μου κλειστό· και το κράτησα, γι' αυτό και με πήρε πίσω όταν επέστρεψα.

Γιατί πάντα σ' αυτή τη ζωή τα καθίκια ξέρουν κάτι παραπάνω από όλους τους υπόλοιπους; Γιατί πέφτουν πάντα μέσα σ' εκείνο που ποντάρουν; Σφίγγοντάς του το χέρι και παρακαλώντας τον να με πάρει πίσω στη θέση του μπράβου, άκουγα μια φωνή μες στο μυαλό μου να μου δίνει την απάντηση: Γιατί τα καθίκια έχουν τη δύναμη· κι η δύναμη μας νικάει όλους.